

Dosar nr. 3r-260/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: L. Holevițcaia)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, I. Muruianu, E. Palanciuc)

DECIZIE

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Iulian Pojoga împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, terți Alexandru Bogos, Olga Bogos, Agenția Servicii Publice cu privire la contestarea actului administrativ și anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și la cererea reconvențională depusă de Alexandru Bogos și Olga Bogos împotriva lui Iulian Pojoga cu privire la încasarea despăgubirii sub formă de rentă și repararea prejudiciului material,

împotriva încheierii din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos împotriva hotărârii din 12 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a ț ă :

La 21 noiembrie 2017 Iulian Pojoga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, intervenienți accesorii Alexandru Bogos, Olga Bogos, Agenția Servicii Publice cu privire la contestarea actului administrativ și anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

La 04 aprilie 2018 Alexandru Bogos și Olga Bogos au depus acțiune reconvențională împotriva lui Iulian Pojoga cu privire la încasarea despăgubirii sub formă de rentă pentru folosirea terenului și repararea prejudiciului material pentru distrugerea intenționată a bunului imobil proprietate privată.

Prin hotărârea din 12 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea lui Iulian Pojoga împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei

municipiului Chișinău, terți Alexandru Bogos, Olga Bogos, Agenția Servicii Publice cu privire la contestarea actului administrativ și anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și acțiunea reconvențională depusă de Alexandru Bogos și Olga Bogos împotriva lui Iulian Pojoga cu privire la încasarea despăgubirii sub formă de rentă și repararea prejudiciului material, au fost respinse.

La 10 februarie 2021 Alexandru Bogos și Olga Bogos au depus apel împotriva hotărârii din 12 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii reconvenționale și emiterea în această parte a unei noi decizii de admitere a acțiunii reconvenționale.

Prin încheierea din 14 aprilie 2021 a fost declarat inadmisibil apelul depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos împotriva hotărârii din 12 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost prezentată instanței de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

La 26 aprilie 2021 Alexandru Bogos și Olga Bogos au depus o nouă cerere de apel, împotriva hotărârii din 12 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii reconvenționale și emiterea în această parte a unei noi decizii de admitere a acțiunii reconvenționale.

Prin încheierea din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos împotriva hotărârii din 12 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 21 iunie 2021 Alexandru Bogos și Olga Bogos au depus recurs împotriva încheierii din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la 22 iunie 2021 au depus supliment la recurs, solicitând casarea încheierii recurate și dispunerea judecării apelului lor.

În motivarea recursului recurenții Alexandru Bogos și Olga Bogos au indicat că au depus cerere de apel motivată la data de 26 aprilie 2021, în perioada de timp în care a fost decretată starea de urgență pe întreg teritoriu al Republicii Moldova, perioada în care termenele de decădere de orice fel au fost suspendate. Iar, instanța de apel a ignorat acest fapt și ilegal a declarat ca fiind inadmisibil apelul depus la data de 26 aprilie 2021.

Recurenții Alexandru Bogos și Olga Bogos au mai indicat că semnătura din avizul de recepție la care face referire instanța de apel și prin care s-ar confirma recepționarea copiei hotărârii motivate a primei instanțe, nu le aparține, fapt ce se poate verifica prin analiza comparativă a semnăturilor din dosar.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 19 mai 2021, fiind notificată recurenței Olgăi Bogos la data de 08 iunie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, atașat la materialele dosarului (f.d. 226 vol. II).

Astfel, recursul depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos la 21 iunie 2021, este în termen (f.d. 200 vol. II).

Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimațiilor Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău și Agenției Servicii Publice copia recursului depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor. Conform avizelor de recepție, intimații au recepționat copia recursului, la data de 02 iulie 2021 (f.d. 235-236, vol. II), însă, aceștia nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe la recursul depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos.

Prin referința depusă la 09 iulie 2021 Iulian Pojoga a solicitat respingerea recursului depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Potrivit art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1)

Articolul 232 alin. (1) din Codul administrativ reglementează expres că apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Alin. (2) al aceluiași articol prevede că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost pronunțat la data de 12 ianuarie 2021 (f.d. 110 vol. II). Astfel, termenul pentru depunerea apelului, conform art. 232 alin. (1) Cod administrativ, a expirat la data de 11 februarie 2021, inclusiv.

La data de 10 februarie 2021 Alexandru Bogos și Olga Bogos au depus apel împotriva hotărârii din 12 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 114-115 vol. II).

Hotărârea motivată din 12 ianuarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată recurenților Alexandru Bogos și Olga Bogos, prin

intermediul oficiului poștal, la data de 24 februarie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, anexat la actele cauzei (f.d.131 vol. II).

Astfel, termenul de prezentare a motivării apelului, în baza art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fiind de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, a început să curgă de la data de 25 februarie 2021 și a expirat la data de 26 martie 2021, zi de vineri.

Având în vedere că până la data de 26 martie 2021, apelanții Alexandru Bogos și Olga Bogos nu au prezentat motivarea apelului, prin încheierea din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, apelul depus la data de 10 februarie 2021 a fost declarat inadmisibil.

Totodată, conform materialelor cauzei se atestă că la 26 aprilie 2021 Alexandru Bogos și Olga Bogos au depus o nouă cerere de apel împotriva hotărârii din 12 ianuarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos la 26 aprilie 2021, împotriva hotărârii din 12 ianuarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, ca fiind depus peste termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că apelanții Alexandru Bogos și Olga Bogos au depus apel la 26 aprilie 2021, cu depășirea termenului legal de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, fără solicitarea repunerii în termen.

Având în vedere că prin încheierea din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos la 10 februarie 2021, astfel procedura de apel referitor la apelul depus la 10 februarie 2021, a fost încheiată. Prin urmare, instanța de apel a considerat apelul din 26 aprilie 2021 ca fiind o nouă cerere de apel, a cărei admisibilitate urma a fi analizată prin prisma respectării termenului de depunere a apelului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ.

Așadar, instanța de recurs consideră că instanța de apel, examinând apelul depus la 26 aprilie 2021, întemeiat l-a declarat inadmisibil, ca fiind depus cu depășirea termenului legal prevăzut de lege. Or, termenul pentru prezentarea apelului împotriva hotărârii din 12 ianuarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, conform art. 232 alin. (1) Cod administrativ, a expirat la data de 11 februarie 2021.

Conform art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de depunere a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea depunerii apelului în termen.

Astfel, până la ședința de judecată, stabilită pentru data de 19 mai 2021, recurenții nu au depus cerere de repunere în termen a apelului.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, recurenții Alexandru Bogos și Olga Bogos nu au depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu au depus la instanța de apel, apelul în interiorul termenului legal de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, termen imperativ prevăzut de lege.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că sunt neîntemeiate argumentele recurenților, precum că au depus cerere de apel motivată la data de 26 aprilie 2021, în perioada de timp în care a fost decretată starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, perioadă în care termenele de decădere de orice fel au fost suspendate, iar, instanța de apel a ignorat acest fapt.

Aici, instanța de recurs reiterează că prin încheierea din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul din 10 februarie 2021, depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos, astfel procedura de apel privind apelul depus la 10 februarie 2021 a fost încheiată. Prin urmare, cererea de apel din 26 aprilie 2021 depusă de Alexandru Bogos și Olga Bogos reprezintă o nouă cerere de apel, a cărei inadmisibilitate a fost apreciată în temeiul prevederilor art. 232 alin. (1) Cod administrativ.

Tot aici, instanța de recurs menționează că prin Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021 privind declararea stării de urgență, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 01 aprilie – 30 mai 2021. Prin urmare, argumentele recurenților referitor la acest aspect nu au relevanță la caz, deoarece termenul pentru depunerea apelului, în baza art. 232 alin. (1) Cod administrativ, a expirat anterior declarării stării de urgență și anume la 11 februarie 2021.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate și argumentele recurenților Alexandru Bogos și Olga Bogos, precum că semnătura din avizul de recepție la care face referire instanța de apel și prin care s-ar confirma recepționarea copiei hotărârii motivate a primei instanțe, nu le aparține.

Or, potrivit art. 103 lit. a) Cod administrativ, dacă persoana care urmează a fi notificată nu este găsită în locuința sa, în spațiile sale de activitate sau într-o instituție comunitară în care locuiește, înscrisul poate fi notificat în locuința acesteia – unui membru matur de familie, unei persoane care lucrează pentru familie sau unei persoane mature care locuiește permanent acolo.

Iar, conform mențiunii din avizul de recepție, expediat pe adresa recurenților indicată în cererea de chemare în judecată reconvențională, este aplicată semnătura cu numele „Bogos” (f.d. 131 vol. II), prin ce se deduce că plicul cu copia hotărârii motivate a primei instanțe a fost înmănată unui membru matur al familiei recurenților Alexandru Bogos și Olga Bogos, astfel considerându-se că recurenților le-a fost notificată copia hotărârii primei instanțe.

În acest sens, instanța de recurs menționează că obiect al prezentului recurs este încheierea din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos în temeiul art. 232 alin. (1) Cod administrativ, unde este expres indicat că termenul de depunere a apelului începe să curgă din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din momentul recepționării copieii hotărârii motivate a primei instanțe.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că în eventualitatea depunerii motivării apelului la data de 26 aprilie 2021, cum indică recurenții, acesta ar fi fost oricum considerat ca fiind depus peste termen, în condițiile în care termenul limită pentru depunerea motivării apelului a expirat la 26 martie 2021.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora, și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel legitim și întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos la data de 26 aprilie 2021.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurenții Alexandru Bogos și Olga Bogos sunt neîntemeiate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Alexandru Bogos și Olga Bogos și se menține încheierea din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Maria Ghervas

Nina Vascan